

Groep Maatwerk

Jaarverslag 2016

ONZE SLEUTEL TOT SUCCES

Beste lezer,

Als de geschiedenis van onze organisatie ooit te boek wordt gesteld, zal 2016 toch wel een apart plaatsje krijgen in het naslagwerk. De schorsing van het maatwerkdecreet luidde de start in van een woelige periode. In dit jaarverslag blikken we nog eens terug op deze roetsjbaan.

Maar liever dan te focussen op de woelige wateren, onthouden we de manier waarop Groep Maatwerk en de sector overeind bleven. Samen slaagden we erin koers te houden en heelhuids de oversteek te maken. En daar zijn we best fier op. Het principeakkoord (goedgekeurd op 28/10/2016) en de sectorale compensatieregeling (goedgekeurd door de bijzondere AV van 5 december 2016) maakten dat we het jaar terecht afsloten met een goed gevoel. We kunnen nu hoopvol vooruit kijken naar de start van maatwerk op 1 januari 2019.

Ook al vergde de maatwerk-saga een belangrijk deel van onze aandacht en energie, 2016 was meer dan maatwerk alleen. Veel aandacht ging naar de doelgroep, onder meer met de vraag wat we kunnen doen om werknemers met heel beperkte competenties aan boord te houden en hoe we moeten omgaan met de vergrijzing binnen onze sector. Via de vormingscel van Groep Maatwerk realiseerden we dan weer meer dan 270 opleidingsdagen voor doelgroepwerknemers.

Ten tweede bouwden we verder op de resultaten van onze campagne "Sleutels tot succes" waarbij tevreden klanten in 2015 aangaven wat de bedrijfseconomische meerwaarde is van samenwerking met beschutte werkplaatsen. We kunnen onze missie (werk creëren voor zoveel mogelijk personen met een handicap) enkel realiseren indien voldoende reguliere bedrijven ons zien als betrouwbare partners. En dat de maatwerkbedrijven een structureel onderdeel vormen van de Vlaamse economie bewijst een recente studie van de POM West-Vlaanderen: meer dan de helft van de Westvlaamse bedrijven is gelinkt aan onze sector.

Een belangrijk aspect in de werking van Groep Maatwerk is het ondersteunen van de leden. Om hier nog breder in te gaan voegden we een aantal extra kanalen toe aan onze interne communicatie en kwamen we zelf met de provinciale trefdagen naar onze leden toe. Door de organisatie van deze netwerk- en inspiratiemomenten in elke provincie, boden we de werkplaatsen de kans om meer leden van het omkaderingspersoneel af te vaardigen naar deze dagen. Dat dit geapprecieerd werd, blijkt zowel uit de massale opkomst als uit de reacties achteraf.

De andere gebeurtenissen van 2016 laten we u graag ontdekken in dit jaarverslag. Net zoals vorig jaar richten we ons met dit verslag opnieuw op mensen die onze sector nog niet (goed) kennen. Daarom leest u hieronder niet alleen wie wij als koepelfederatie zijn (deel 1) en wat we doen (deel 2), maar ook op welke manier maatwerkbedrijven (beschutte werkplaatsen) de sleutel tot succes vormen voor hun werknemers en hun klanten (deel 3). Laat u vooral inspireren en ontdek onze sector zeker ook via www.groepmaatwerk.be en onze sociale media kanalen.

Dr. Ir. Clement De Meersman
Voorzitter Groep Maatwerk

Francis Devisch
Directeur Groep Maatwerk

1 Groep Maatwerk

Groep Maatwerk: Wat doen we?

Groep Maatwerk behartigt de belangen van bedrijven en organisaties die aangepaste arbeid verschaffen aan personen met een arbeidshandicap. Groep Maatwerk doet dit door de werking van deze organisaties te coördineren, hun ontwikkeling te bevorderen en hen extern te vertegenwoordigen.

Groep Maatwerk heeft 3 opdrachten:

Inzicht hebben

in de sector en de omgeving waarin de sector zich bevindt:

- Op niveau van de individuele leden: duidelijk zicht hebben op de wijze waarop een maatwerkbedrijf functioneert en op de specificiteit van elk individueel lid
- Op sectorniveau: grondige kennis van regelgeving (oa subsidies), doelgroep, cao's, sociaal overleg, bedrijfsvoering,...
- Op macroniveau: voldoende inzicht hebben in het arbeidsrecht, het functioneren van de arbeidsmarkt en van de economie, de Vlaamse en federale besluitvorming,...

Ondersteuning bieden

aan haar leden:

- Het secretariaat van Groep Maatwerk beantwoordt vragen van de individuele leden en ondersteunt hen in visieontwikkeling over materies die tot de scope van de werking van Groep Maatwerk behoren (en verwijst hen voor andere vragen door naar de juiste instanties). Naast de individuele dienstverlening informeert en ondersteunt Groep Maatwerk haar leden ook op collectieve wijze via het Groep Maatwerk intranet, studiedagen en netwerkmomenten.
- Groep Maatwerk heeft een uitgebreid vormingsaanbod en biedt hierbij zowel vormingspakketten gericht op doelgroepwerknemers als vormingspakketten voor omkadering aan.
- Groep Maatwerk begeleidt de provinciale federaties.

Impact hebben

op de ontwikkeling van het beleid, het sociaal overleg en de visie van haar stakeholders. Dit gebeurt via:

- Het samen met de leden opbouwen van sectorale standpunten.
- Het vertegenwoordigen van de sector bij de beleidsmakers, in diverse organen van het sociaal overleg en in andere externe organen.
- Het netwerken bij externe stakeholders.

Groep Maatwerk: wie zijn we?

Groep Maatwerk voert deze opdrachten uit met volgend dynamisch team (situatie op 31/03/2016) :

Francis Devisch,
Directeur

Stef De Cock,
Senior Adviseur

Joëlle Pollentier,
Senior Adviseur

Marijke Stiers,
Adviseur

Pieter Valkeneers,
Adviseur

Nathalie Colsoul,
Communicatie-
verantwoordelijke

Corry Barlé, Sociaal
Maribel Fonds en
Personeelszaken

Mieke Claes,
Boekhouding

Miet Geladé,
Administratief
Medewerker

Yvette Maes,
Administratief
Medewerker

Anne Similon,
Administratief
Medewerker

Sam Haems,
Project- en
vormingsmedewerker

Saf Perdaens,
Project- en
vormingsmedewerker

Tom Poppe,
Project- en
vormingsmedewerker

2 Groep Maatwerk: 2016 in vogelvlucht

Beleidsmatig: Een jaar vol veranderingen

Maatwerk

Op 26 januari 2016 schorst de Raad van State de uitvoeringsbesluiten (van 19/12/2014) rond maatwerk. De schorsing impliceerde dat de oude regelgeving beschutte werkplaatsen opnieuw van kracht werd. Een kort overzicht van de sleutelmomenten uit een bewogen jaar:

- 26/01/2016** De Raad van State schorst de uitvoeringsbesluiten (van 19/12/2014) rond maatwerk.
- 08/02/2016** Het arrest wordt betekend
- De oude regelgeving beschutte werkplaatsen wordt terug van kracht
 - De toeleiding naar de beschutte werkplaatsen moet opnieuw gebeuren op basis van de BTOM-regelgeving (Besluit Vlaamse Regering van 2008). Deze regelgeving was met de start van het maatwerkdecreet echter opgeheven. Aanwerving van doelgroepwerknemers is hierdoor niet langer mogelijk.
 - Om de berekening van de subsidies opnieuw mogelijk te maken op basis van de vroegere BW-regelgeving, moeten de prestatiestaten retroactief ingegeven worden via SBW vanaf 1 april 2015.
- 29/02/2016** Raad van Bestuur van Groep Maatwerk beslist om de tussenkomst van de koepelorganisatie in de procedure bij de Raad van State terug te trekken, om uit de impasse te geraken.
- Juni 2016** Dhr. Dirk Vanderpoorten, secretaris-generaal van het Departement WSE, krijgt de opdracht van de bevoegde minister om, onder andere bij de koepels, na te gaan of maatwerk nog een toekomst heeft.
- 01/07/2016** Vlaamse Regering keurt twee reparatiebesluiten voor de beschutte werkplaatsen goed, waardoor het recht op een tewerkstelling in een beschutte werkplaats terug in het leven geroepen werd. Aanwerving van doelgroepwerknemers wordt terug mogelijk.
- 28/10/2016** Betrokken actoren sluiten Principeakkoord af rond de heropstart van Maatwerk op 1 januari 2019. Het Principeakkoord bevat afspraken en engagementen betreffende een hernieuwd maatwerkkader.
- 05/12/2016** Bijzondere Algemene Vergadering van Groep Maatwerk keurt compensatieoplossing voor overgangperiode goed
- 17/02/2017** Vlaamse Regering keurt 2 besluiten goed:
- Besluit Maatwerk Bis dat o.a. voorziet in de opheffing van het vorige BVR Maatwerk en de start van maatwerk legt op 1 januari 2019.
 - Besluit houdende de toekenning van een subsidie aan diverse beschutte en sociale werkplaatsen

Groep Maatwerk gaat over tot de uitvoering van de oplossing zoals goedgekeurd op de Bijzondere Algemene Vergadering van 5 december

Procedure bij de Raad van State wordt stopgezet door de twee betrokken BW

Groep Maatwerk speelde in 2016 een actieve rol in het maatwerk dossier, en dit onder andere op volgende manieren.

- Eind april lanceerde Groep Maatwerk een bevraging bij haar leden in verband met het niet kunnen aanwerven van gesubsidieerde doelgroepwerknemers. Doelstelling was cijfermatig een goed inzicht in de situatie te krijgen en de situatie te kunnen onderbouwen met concrete cases. De resultaten dienden als basis voor het overleg met de VDAB.
- In augustus stelden Groep Maatwerk en SST samen een tekst op, teneinde de heropstart van maatwerk te faciliteren. Deze tekst werd overgemaakt aan secretaris-generaal Dirk Vanderpoorten, in het kader van zijn opdracht om het maatwerkverhaal terug op de sporen te zetten. In de tekst werden de drie essentiële punten waarvoor Groep Maatwerk van in het begin pleitte, opgenomen: een andere wijze van overgang naar maatwerk, de uitklaring van het maximumbudget en het bevestigen van de "afstand tot de arbeidsmarkt" als bepalend principe voor de toeleiding/bepaling van de pakketten.
- Om een einde te maken aan de procedure bij de Raad van State (en op die manier duidelijkheid te creëren en te vermijden dat er een herrekening kwam van de in de periode 1/4/15 tot 8/2/16 toegekende subsidies), werkte Groep Maatwerk een door haar leden gedeelde oplossing uit. Voor de BW die minder subsidies kregen onder de overgangmaatregelen (dan waar men recht op gehad zou hebben onder het BW-stelsel), werd een compensatie voorzien. Onder andere de BW die méér subsidies kregen onder het forfaitaire stelsel dan het geval zou geweest zijn onder het BW stelsel, droegen bij aan deze compensatie. Deze compensatieregeling werd voorgelegd aan en goedgekeurd door de leden van Groep Maatwerk op een Bijzondere Algemene Vergadering die op 5 december plaatsvond.
- Om de leden op constante basis te informeren over de schorsing en de gevolgen, stelde Groep Maatwerk op haar intranet een FAQ ter beschikking van de leden. Dit document werd dagelijks geupdated op basis van de beschikbare informatie.
- Ook het draaiboek rond maatwerk werd verder geactualiseerd, en dit tot de schorsing van het BVR door de RvS.

En verder...

Ook buiten het maatwerkdecreet bewogen er beleidsmatig meerdere zaken in 2016.

- Bij de start van de gesprekken in aanloop naar het principeakkoord maatwerk werd het thema doorstroom expliciet door de minister op de agenda geplaatst. In het principeakkoord is dan ook opgenomen dat we als sector volop willen inzetten op de ontwikkeling van de competenties van de doelgroepwerknemers én ons engageren om onze rol in het doorstroomverhaal maximaal in te vullen. Hierdoor creëren we bijkomende kansen voor andere personen om in te stromen in het collectieve maatwerk.
- GESCO's: De Vlaamse Regering besliste op 18 december 2015 om GESCO-projecten te laten uitdoven oftewel te regulariseren. Voor de beschutte werkplaatsen (en voor Groep Maatwerk) opteerde men ervoor om over te gaan tot een 'regularisatie' vanaf 1 juli 2016. In het BVR van 1 juli 2016 worden de middelen voor het tweede semester 2016 vastgelegd. Deze middelen komen overeen met 95% van de GESCO-subsidies (incl. RSZ-korting). Betreffende de regularisatie van de GESCO-middelen vanaf 2017 werden de werkplaatsen alsook Groep Maatwerk gehoord in het voorjaar van 2016. Op 26 oktober werd door het kabinet van minister Homans volgende regularisatie voorgesteld:
 - Voor de GESCO's binnen de sociale en beschutte werkplaatsen en lokale diensten economie zal er een omzetting plaatsvinden in een groeipad voor de betrokken werkplaats:
 - › De GESCO's die kunnen geïndiceerd worden als doelgroepwerknemers zullen omgebogen worden naar doelgroepwerknemers. De werkplaats krijgt hiervoor extra capaciteit op 1/1/2017. (+/- 15 tal P/H)
 - › Voor de GESCO's die niet kunnen geïndiceerd worden als doelgroepwerknemers zal het totale budget in een periode van vier jaar (25% per jaar) worden omgezet naar bijkomende capaciteit.
 - Voor de GESCO's binnen andere vzw's (oa Groep Maatwerk) zullen de budgetten geleidelijk aan (25% in 2017, 50% in 2018 en 100% in 2019) worden omgezet in VTE binnen sociale economie.
- Lobbying bij de federale overheid: In 2016 bouwde Groep Maatwerk verder aan een draagvlak voor een wettelijk initiatief om de federale overheid aan te moedigen om een bepaald aantal opdrachten uit te besteden aan onze sector. Verder werden ook de contacten tussen de federale overheidsdiensten en de werkplaatsen verder uitgebouwd door middel van een netwerkmoment. (zie infra)
- IFIC: In 2016 werd verder gewerkt aan het uitwerken van een functieclassificatie voor alle VIA-sectoren. De beschrijvingen van de functies werden afgerond, momenteel is men bezig met het wegen van de functies. Dit gebeurt in een beperkte werkgroep, waarin Groep Maatwerk 1 vertegenwoordiger heeft.

- Tijdelijke werkervaring: Op 15 juli 2016 keurde de Vlaamse Regering een voorontwerp van decreet met betrekking tot de tijdelijke werkervaring goed. Het omvat onder andere de vernieuwde implementatie van het artikel 60. Op 23 december 2016 keurde de Vlaamse Regering het nieuwe BVR goed. Dit BVR voorziet in de opname van beschutte werkplaatsen binnen de verhoogde staatstoelage.
- Simulatietool: In 2016 werden een aantal beleidsbeslissingen genomen die een impact hebben op de Vlaamse beschutte werkplaatsen. Naast de taxshift hebben ook de evoluties m.b.t. onroerende voorheffing en het Vlaamse doelgroepenbeleid een invloed op de kostenstructuur van beschutte werkplaatsen. Om werkplaatsen een indicatie te geven van de mogelijke impact van deze evoluties op hun kostenstructuur, ontwikkelde Groep Maatwerk in 2016 een simulatiemodel. Dit model werd toegelicht op de provinciale federaties.
- Doelgroepenbeleid. Op vrijdag 10 juni keurde de Vlaamse Regering het BVR aangaande de Vlaamse doelgroepenvermindering goed. Met deze goedkeuring worden een aantal doelgroepenkortingen afgeschaft, alsook een aantal in het leven geroepen. Groep Maatwerk informeerde haar leden via het intranet over de verschillende maatregelen die relevant zijn voor de BW. Tijdens de Bijzondere Algemene Vergadering van 5 december 2016 werd een overzicht gegeven van het nieuwe doelgroepenbeleid door Dirk Malfait (Verso). In het eerste nummer van WerkVormen van 2016 werd ook dieper ingegaan op deze materie (zie infra).
- Tax shift: De federale regering wil met de tax shift onder andere de werkgeverslasten verlagen. Voor de reguliere bedrijven (categorie 1) zal dit gebeuren via een aanpassing van de formule van de structurele lastenverlaging voor +/- 3,7 miljard euro.
De social profit sectoren en de beschutte werkplaatsen ressorteren onder respectievelijk categorie 2 en 3. Voor beide categorieën wordt traditioneel gekeken naar een versterking van de Sociale Maribel, d.w.z. federale subsidies voor de creatie van extra tewerkstelling.
Van bij aanvang van de besprekingen heeft Groep Maatwerk ervoor gepleit dat de werkgevers van categorie 3 én nood hebben aan een significante verlaging van de werkgeverslasten én aan Sociale Maribel middelen voor de creatie van extra tewerkstelling. Waarbij de verlaging van de werkgeverslasten een noodzakelijke voorwaarde is voor de creatie van extra tewerkstelling.
Begin 2016 was de tax shift voor de beschutte werkplaatsen een feit. Deze tax shift voldeed aan de verwachtingen van Groep Maatwerk. Op een studienamiddag op 3 maart voor directeurs en personeelsverantwoordelijken werd toegelicht wat deze tax shift concreet inhoudt voor de sector (zie infra).
- IPA 1% korting. Met de invoering van de budgettair zwaarwegende tax shift vanaf april 2016 besliste de federale regering het fiscale voordeel "vrijstelling 1% bedrijfsvoorheffing" af te schaffen, althans voor reguliere bedrijven (cat. 1 van de structurele lastenverlaging, dus ook sociale werkplaatsen). Voor de BW was afgesproken dat we (als enige sector) de vrijstelling 1% bedrijfsvoorheffing zouden behouden. De daartoe aangepaste wettekst bleek echter niet éénduidig te zijn en op verschillende manieren geïnterpreteerd te kunnen worden. Na contacten van Groep Maatwerk met de verschillende bevoegde kabinetten is men gekomen tot een wetsvoorstel dat voorziet in een continuïteit van de IPA-korting (1% van de bedrijfsvoorheffing) voor de beschutte werkplaatsen. Dit wetsvoorstel werd door de federale kamer goedgekeurd en gepubliceerd in het staatsblad op 18 december.
- Verkennende gesprekken met SST: De Algemene Vergadering (22 april 2016) vroeg Groep Maatwerk om intensief werk te maken van een nauwere samenwerking met SST, alsook om SST het signaal te geven dat Groep Maatwerk kiest voor een gedeelde toekomst. In het kader van Maatwerk resulteerde het eerste in een gemeenschappelijke insteek voor de onderhandeling. Betreffende de toekomst van de twee organisaties kwam men in 2016 niet verder dan enkele verkennende gesprekken.

Sociaal overleg

In 2016 werden volgende cao's afgesloten.

Cao in verband met de werkgeversbijdrage van 0.10% voor het Fonds van Bestaanszekerheid

In mei werd de jaarlijks te verlengen cao afgesloten in verband met de werkgeversbijdrage van 0.10% per kwartaal aan het Fonds van Bestaanszekerheid. Deze bijdrage wordt geïnd door de RSZ en doorgestort aan het Fonds voor Bestaanszekerheid. Ze dient onder andere ter betaling van de bijdrage economische werkloosheid. Omdat er in 2015 geen verlenging van deze cao was gebeurd (waardoor er voor de eerste kwartalen van 2016 geen inning kon gebeuren), werd in 2016 een cao afgesloten voor 2 jaar (2016/2017) met verhoogde inningen.

Cao cash betalingen

Vanaf 1/10/2016 is de uitbetaling van loon van hand tot hand niet meer mogelijk en wordt girale uitbetaling van loon de regel, tenzij er een sector cao wordt opgesteld die de uitbetaling van hand tot hand toch nog toelaat (loonbeschermingswet dd. 23/8/2015). Aangezien in onze sector werknemers vaak kleine cashvoorschotten op loon vragen werd, op vraag van Groep Maatwerk, een dergelijke cao afgesloten. Deze cao is sinds 1 juli in werking.

Cao's SWT

De 3 volgende cao's werden begin 2016 afgesloten voor 2 jaar (2015-2016) en zijn gebaseerd op cao's die in de NAR werden afgesloten.

- Cao SWT 58 jaar, beroepsloopbaan 33 jaar /zwaar beroep (Nar cao 111 en 112)
Voor de toepassing van deze cao wordt o.a. onder zwaar beroep verstaan, het werk in wisselende ploegen (minstens 2 ploegen, die hetzelfde werk doen, die elkaar opvolgen zonder dat er een onderbreking is en op voorwaarde dat de werknemer van ploegen alterneert).
Om recht te hebben op swt op basis van deze cao moet men gewerkt hebben in een ploegenstelsel gedurende minstens: 5 jaar in de loop van de laatste 10 kalenderjaren, 7 jaar in de loop van de laatste 15 kalenderjaren.
- Cao SWT 58 jaar, beroepsloopbaan 35 jaar /zwaar beroep (Nar cao 113)
Deze cao verschilt maar in beperkte mate van de eerste cao SWT zware beroepen. Voor beide cao's is de leeftijd 58 jaar, de vereiste beroepsloopbaan bedraagt 35 jaar in deze cao en 33 jaar in de eerste cao.
- Cao SWT 58 jaar, lange loopbaan 40 jaar (Nar cao115 en 116).

Personen die 58 jaar oud zijn en een beroepsloopbaan van 40 jaar achter de rug hebben kunnen op deze cao beroep doen.

Cao landingsbanen/tijdskrediet

Op 23 april 2013 werd er een sector cao afgesloten i.v.m. tijdskrediet, loopbaanvermindering en landingsbanen. Volgens deze cao hadden "werknemers recht op 1/5 landingsbaan vanaf de leeftijd van 50 jaar (28 jaar beroepsloopbaan)".

De nieuwe federale wetgeving heeft de instapleeftijd voor landingsbanen opgetrokken naar 60 jaar, tenzij er overeenkomstig de cao van de NAR nr. 118 (dd. 27/4/2015) een sector cao wordt afgesloten. In geval van een sector cao mag de leeftijd vastgeklikt worden op 55 jaar, mits een loopbaan van 35 jaar en dit voor de periode 2015-2016.

In 2016 werd een nieuwe sector cao afgesloten, gebaseerd op deze Nar cao 118. Deze herneemt de beperkende voorwaarde voor directiefuncties en functies van niveau 1, 2 en 3 (toestemming werkgever vereist) die in de cao dd. 23 april 2013 opgenomen werden. Het recht op landingsbanen is mogelijk voor 1/5 of de helft van de prestaties.

Flexibilisering

Zowel bij de zoektocht naar nieuwe opdrachten als in het streven naar het behoud van bestaande opdrachten worden BW meer en meer geconfronteerd met klanten/tenders die bijkomende flexibiliteit vereisen inzake arbeidsorganisatie. Het gaat om concrete vragen naar ploegenarbeid, nachtarbeid, weekendwerk, arbeid in zeer koele ruimtes, verre verplaatsingen,... Om in overleg te kunnen gaan met de sociale partners werd in 2016 gestart met een inventarisatie van de bestaande afspraken op ondernemingsniveau en op provinciaal niveau. Op de provinciale trefdagen (zie infra) werd telkens een workshop rond flexibilisering georganiseerd, waarop experts in het arbeidsrecht hun visie op deze thematiek kwamen toelichten.

Studiedagen en netwerkmomenten

In 2016 bracht Groep Maatwerk haar leden samen op de volgende studiedagen en netwerkmomenten:

18 februari: Naar een duurzaam aankoopbeleid

Op 18 februari organiseerde Groep Maatwerk in samenwerking met de Brusselse en Waalse koepel van de beschutte werkplaatsen een netwerkmoment voor aankoopverantwoordelijken van federale overheidsdiensten en commerciële vertegenwoordigers van maatwerkbedrijven. Doelstelling van dit moment was de samenwerkingsmogelijkheden tussen onze sector en de overheidsdiensten (ministeries, leger, justitie,...) te verkennen en de federale overheidsdiensten te mobiliseren om meer een beroep te doen op onze sector.

3 maart: Infomoment rond tax shift

Van meet af aan was het duidelijk dat reguliere bedrijven aanspraak zouden maken op een aanzienlijke lastenverlaging dankzij de tax shift. Groep Maatwerk heeft het afgelopen jaar sterk ingezet op een lastenverlaging voor de sector BW. De resultaten van deze inspanningen werden toegelicht op een infomoment op 3 maart 2016.

22 april: Algemene Vergadering

Op 22 april vond de Algemene Vergadering plaats in de Communicatieloft. Naast het statutaire gedeelte stonden uiteenzettingen van Ivan Van de Cloot en Kris Peeters op de agenda. Dankzij een walking lunch van Eat@12 en een interactieve quiz kregen de deelnemers onder de middag uitgebreid de kans met elkaar te netwerken.

25-27 april: Uiteenzetting rond doorstroom door Laura Owens

Op uitnodiging van SUEM.be (Belgische vereniging voor Supported Employment) was Laura Owens te gast in België en sprak zij op een aantal ontmoetingsmomenten en samenkomsten voor bemiddelaars, begeleiders, directies en beleidsmakers. Laura Owens is een internationaal veel gevraagd spreker rond het thema werkgeversbenadering en de tewerkstelling van personen met een arbeidsbeperking in reguliere ondernemingen.

31 mei: Werkgroep vluchtelingen

Op 31 mei werden werkplaatsen die geïnteresseerd zijn in de tewerkstelling van vluchtelingen bij elkaar gebracht. Op de agenda: uitwisseling van ervaringen rond deze thematiek en bekijken op welke manier tewerkstellingsmaatregelen kunnen ingezet worden. In het najaar werden de eerste contacten gelegd met een Task Force van VBO, die zich richt op de integratie (o.a. op de arbeidsmarkt) van vluchtelingen.

13 september: Toelichting e-procurement

Op 13 september gaf de federale dienst "e-procurement" een toelichting over de wijze waarop overheidsopdrachten kenbaar gemaakt worden, en hoe we daar als sector beschutte werkplaatsen actiever op kunnen inspelen.

September – oktober: Provinciale trefdagen

Het jaarlijkse congres werd in 2016 vervangen door de provinciale trefdagen, om op die manier nog dichterbij de leden te komen en meer mensen per werkplaats de kans te geven met elkaar te netwerken. Met meer dan 60 deelnemers per trefdag een schot in de roos. De dagen vonden op volgende data en locaties plaats:

- Oost-Vlaanderen: 20 september in Bedrijvencentrum De Punt (met Bert De Graeve en Staatssecretaris Elke Sleurs)
- West-Vlaanderen: 27 september in 't Roodhof (met uiteenzettingen van Streetwize en CEO van Ericsson Saskia Van Uffelen)
- Vlaams-Brabant: 29 september in Domein Terassel (met uiteenzettingen van Jochanan Eynikel en Streetwize)
- Antwerpen + Limburg: 6 oktober in het Bernarduscentrum Antwerpen (met uiteenzettingen van Manus en Streetwize)

Naast de plenaire sprekers werden telkens ook workshops georganiseerd, en dit onder andere rond volgende thema's: tewerkstelling zwakke werknemers, werking van de sociale dienst, duurzaamheidsverslaggeving, flexibilisering, reshoring en Europese subsidiëringmogelijkheden.

Communicatie: intern en extern

Ook in 2016 bleef informeren en sensibiliseren één van de kerndoelstellingen van Groep Maatwerk.

Om de communicatie naar de *leden* verder te optimaliseren, werden aan het intranet aparte pagina's toegevoegd voor personeelsverantwoordelijken (in januari), commerciële medewerkers (in juli) en vormingsverantwoordelijken (in oktober). Vragen van bedrijven die op zoek zijn naar een samenwerking met de sector, worden rechtstreeks naar de commerciële verantwoordelijken gestuurd, en hetzelfde geldt voor informatie die relevant is voor personeels- en vormingsverantwoordelijken. Op deze manier komt de informatie onmiddellijk bij de juiste personen terecht. Ondertussen werd al voor 124 personeelsverantwoordelijken, 90 vormingsverantwoordelijken en 88 commerciële medewerkers een login aangevraagd.

In mei vond een bescheiden 'restyling' van het Groep Maatwerk intranet plaats. Volgende nieuwe rubrieken werden toegevoegd:

- 'In de kijker': Dat ene bericht dat de leden absoluut moeten gelezen hebben
- Sector in beeld: Binnen deze rubriek wordt op regelmatige basis een interview gebracht met mensen uit de sector, die met iets vernieuwend bezig zijn. Inspiratie voor en door de leden.
- Werkplaats gezocht: Vragen van bedrijven die op zoek zijn naar een beschutte werkplaats om een opdracht uit te voeren.

Ook in 2016 kregen de werkplaatsen om de twee weken een Nieuwsbrief in hun mailbox met daarin het belangrijkste nieuws uit onze sector. Sinds medio 2016 werd via dit kanaal ook verslag gedaan van de belangrijkste beslissingen van de Raad van Bestuur van Groep Maatwerk.

De communicatie naar externe *stakeholders* gebeurde in 2016 via de volgende kanalen:

Tijdschrift WerkVormen: 3 edities, 360 abonnees. De behandelde topics:

- Doelgroepenbeleid in Vlaanderen, over de implicaties van het nieuwe doelgroepenbeleid voor de beschutte werkplaatsen
- Een leven buiten de werkplaats, over de veranderingen buiten de muren van de werkplaats voor de doelgroepwerknemers
- Imago van de sector BW, over de manier waarover we gepercipieerd worden als sector en de inspanningen die daaromtrent geleverd worden

Website www.groepmaatwerk.be: Met gemiddeld 1.500 unieke bezoekers per maand is de website meer en meer het kanaal langswaar bedrijven op zoek gaan naar mogelijke partners voor samenwerking en langswaar geïnteresseerden op de hoogte blijven van de laatste nieuwtjes uit de sector.

Sociale media: Met ondertussen 290 volgers op [Twitter](https://twitter.com/groepmaatwerk), 324 volgers op [LinkedIn](https://www.linkedin.com/company/groepmaatwerk) en 1.000 vind-ik-leuks op [Facebook](https://www.facebook.com/groepmaatwerk) een steeds groeiend kanaal waarlangs het nieuws uit de sector gedeeld wordt.

Vormingscel in actie: 393 opleidingsdagen

In 2016 organiseerde de vormingscel van Groep Maatwerk in totaal 393 opleidingsdagen, waarvan 276,5 voor doelgroep en 116,5 voor omkadering. 171,5 dagen werd door de VTO-medewerkers zelf gegeven, de andere 221,5 dagen door externe lesgevers.

In 2016 werden een aantal nieuwe opleidingen uitgewerkt, en dit zowel voor omkadering...

- Hoewel maatwerk tijdelijk on hold stond, werd er in de werkplaatsen druk verder gewerkt aan POP's voor doelgroepwerknemers. Om nieuwe medewerkers te ondersteunen in het voeren van POP-gesprekken, werd de opleiding 'Aan de slag met POP' ontwikkeld.
- De opleiding 'Omgaan met weerstand en agressie' bood een antwoord op de vraag hoe monitoren/begeleiders het best kunnen omgaan met een veranderende en moeilijker wordende doelgroep.
- In 'Inspelen op de groepsdynamica bij doelgroepmedewerkers' krijgen deelnemers een beter inzicht in hoe mensen samenwerken en welke factoren belangrijk zijn om mensen beter te laten samenwerken.

... als voor doelgroep:

Het flexipack: Met dit pakket wil Groep Maatwerk een specifiek aanbod doen voor organisaties die op korte termijn opleidingen wensen aan te vragen, bijvoorbeeld in het kader van plotse economische werkloosheid.

Om snel en flexibel te kunnen inspelen op opleidingsvragen vanuit de werkplaatsen heeft de vormingscel van Groep Maatwerk in 2016 een pool van freelance medewerkers aangelegd. Deze medewerkers worden gecoacht en aangestuurd door de vaste medewerkers van de vormingscel, zodat een constante en hoge kwaliteit gegarandeerd wordt. De pool bestaat uit een 10-tal medewerkers, die in totaal reeds een 80-tal dagen opleiding gaven.

In september ging ook het eerste BLITS- traject van start voor vormingsmedewerkers. BLITS staat voor Begeleid Leren In Teams en is een alternatief voor klassieke opleidingsvormen. Omwille van het intense groepsproces wordt met kleine groepen gewerkt. 8 vormingsmedewerkers uit de sector namen deel aan dit eerste traject, in 2017 zal een tweede traject starten.

Ontdek het volledige vormingsaanbod op www.groepmaatwerk.be

3 De maatwerkbedrijven¹: Wie zijn ze en wat kunnen ze voor u betekenen?

U hoort het in Keulen donderen als u de term 'maatwerkbedrijven' hoort? Allicht is de term beschutte werkplaatsen u beter bekend. Maar als u bij beschutte werkplaatsen enkel denkt aan vijsjes verpakken of bezigheidstherapie tussen de pauzes in, dan moet u uw beeld dringend bijsturen. Maatwerkbedrijven (en we gebruiken vanaf vandaag vol overtuiging die term, aangezien we vanaf 1 januari 2019 officieel onder de maatwerk regelgeving vallen) zijn vandaag professionele bedrijven die voldoen aan de hoogste kwaliteitseisen. In wat volgt geven we u een inzicht in wie ze zijn en wat ze doen. Uit een recente studie van de POM West-Vlaanderen blijkt dat de sterke samenwerking tussen maatwerkbedrijven en klassieke bedrijven een garantie is voor industriële verankering.

*Door nauw samen te werken creëren maatwerkbedrijven en industrie toegevoegde waarde bij elkaar.
Maatwerkbedrijven nemen volwaardig deel aan de economie en versterken de West-Vlaamse industrie.
Van alle West-Vlaamse industriële ondernemingen met 10 of meer werknemers (met zetel in West-Vlaanderen) is één op twee (47,8%) gelinkt aan een maatwerkbedrijf, als leverancier of als klant.
(Studie 4Werk, koepel van Westvlaamse ondernemingen die op 19/12/2016 voorgesteld werd)*

Maatwerkbedrijven (beschutte werkplaatsen) in een notendop

¹ We hebben het in dit jaarverslag over de leden van Groep Maatwerk, de voormalige beschutte werkplaatsen. Voor informatie over de voormalige sociale werkplaatsen kunt u terecht op www.sst.be.

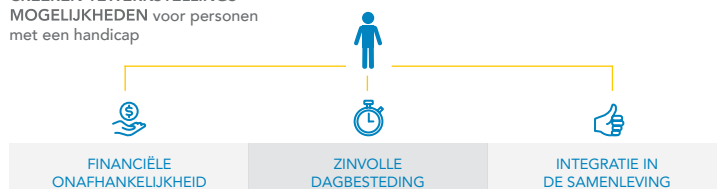
EIGENSCHAPPEN

 VZW STATUUT	 ONTVANGEN SUBSIDIES
---	---

TROEVEN

 FLEXIBEL	 BETROUWBARE & DUURZAME PARTNER
--	--

CREËREN TEWERKSTELLINGS-MOGELIJKHEDEN voor personen met een handicap

20.639 WERKNEMERS

17.503 met een arbeidshandicap (voornamelijk personen met mentale handicap)	467 behoren tot andere risicogroepen	3135 validen
--	--	------------------------

LEEFTIJD > 50 JAAR

MAATWERKBEDRIJVEN 29,5%	VLAANDEREN 26%
----------------------------	-------------------

EVOLUTIE

2005 18.155 WERKNEMERS	2015 20.638 WERKNEMERS
---------------------------	---------------------------

 HANTEREN MARKTCONFORME PRIJZEN	 MOETEN RENDABEL ZIJN
--	--

 CONCURRENTIËLE PRIJZEN	 KWALITEIT VOOROP
--	--

Bieden TEWERKSTELLING OP MAAT via economische activiteiten:

= toegevoegde waarde sector 207 miljoen euro

	MAATWERKBEDRIJVEN	BELGISCH GEMIDDELDE
NETTO-VERKOOPMARGE	1,22	3,7
RENDABILITEIT	1,38	5
LIQUIDITEIT	3,57	1,4
SOLVABILITEIT	77,62	46,5

Wat betekenen maatwerkbedrijven (beschutte werkplaatsen) voor hun werknemers?

“Onze taak ligt erin ook de zwakkeren een job te geven. Wij nemen opdrachten aan die economisch niet leefbaar zijn, enkel omdat ze zinvol werk bieden aan onze zwakste werknemers. Ja, er is druk: de klant vraagt efficiëntie en snelheid en die druk vertalen we soms (noodgedwongen) naar onze doelgroep. Maar we proberen onze belangrijkste aandeelhouders, de zwakke werknemers, ook te bedienen en hen werk te bieden dat hen de kans geeft zich verder te ontplooiën. Als we dat niet zouden doen, weet ik niet waar we nog mee bezig zijn.”

(Peter Vandenheulen, directeur Commercieel Beleid en Mens & Organisatie bij AMAB in WerkVormen)

De kern van maatwerkbedrijven : ze zoeken werk voor de mensen die ze hebben. Daar waar reguliere bedrijven personeel zoeken in functie van het werk dat ze hebben, gaan maatwerkbedrijven omgekeerd te werk. Ze halen opdrachten binnen in functie van de competenties van hun medewerkers. Hierbij staat opleiding centraal. Bij iedere nieuwe opdracht, worden de werknemers stap voor stap begeleid in het aanleren van de opdracht. Maatwerkbedrijven bieden hun werknemers permanent een uitgebreide omkadering, met doorgedreven aandacht voor competentieontwikkeling maar ook voor de sociale begeleiding.

(Sociale) begeleiding in de praktijk

Francis Devisch: Elk maatwerkbedrijf heeft een Dienst Sociaal Beleid, die de nodige omkadering voorziet voor hun mensen. En dat kan ver gaan. Een conflict tussen 2 werknemers? Zij bemiddelen. Een werknemer dreigt zijn woning te verliezen? Zij zorgen ervoor dat die werknemer bij de juiste dienst terechtkomt. Een werknemer is afwezig door ziekte? Zij volgen die mensen nauw op. Verder krijgen de werknemers ook training on the job en (algemene) vorming.

Vlaanderen in Actie, het project van Kris Peeters toen hij minister-president van Vlaanderen was, hield o.a. in dat elke werknemer tegen 2020 een POP moest hebben, een Persoonlijk OntwikkelingsPlan. De sociale economie is de enige sector die daar nu al mee bezig is. Al onze werknemers zullen binnen afzienbare tijd een POP hebben.

Peter Pittevis: Dat kan heel ruim gaan. Bij ons hebben mensen op die manier een rijbewijs behaald op de werkvloer. Dit jaar had een aantal anderstalige mensen het moeilijk met het afleggen van het theoretisch examen voor hun rijbewijs. In samenspraak met de rijsschool hebben we de theoriecursus aangepast. Werknemers die een rijbewijs halen, kunnen ons later van dienst zijn, b.v. met het besturen van een zitgrasmaaier. Wij worden er als organisatie ook beter van.

Wij hebben binnen de organisatie een budget voorzien waarbinnen onze werknemers per jaar twee opleidingen buiten de werkuren kunnen volgen, vaak persoonsvormende dingen, zoals veilig internetbankieren. Veel van onze mensen zijn steward bij voetbalclub Antwerp en moesten een basiscursus EHBO volgen. Wij zijn samen gaan zitten met het Rode Kruis om een aangepaste cursus op te stellen.

(Francis Devisch, directeur Groep Maatwerk en Peter Pittevis, directeur Aralea vertellen in KMO Insider wat de maatwerkbedrijven betekenen voor hun werknemers)

Wat levert die aanpak op? Trotse en gedreven werknemers, die hun werk met hart en ziel doen en op die manier de steunpilaar vormen van de maatwerkbedrijven.

Stephanie Demets, rijdt elke dag met haar collega's naar de CM om daar de kantoren te poetsen: "Wij voelen ons echt een deel van de CM-familie!"

Gerrit De Mey, sinds 2004 aan de slag in Trianval en expert in de analyse van het verkeer op drukke kruispunten: "Ik doe mijn werk met hart en ziel. Ik ben content dat ik mijn centen kan verdienen door hier te werken. Op die manier ben ik van niemand afhankelijk."

Viviane Van Bijlen, met haar 30 jaar ervaring een expert in het maken van kabeltjes voor de GPS: "Ik ben dolblij met mijn job, want ik ben geen thuiszitter!"

Kevin Mertens, werkt sinds een jaar in Blankedale en kan daardoor zijn kind onderhouden: "Ik vertel aan mijn vrienden dat het hier plezant werken is en dat ze hier ook eens zouden moeten komen solliciteren!"

Wat betekenen maatwerkbedrijven voor hun klanten?

We bezoeken alle bedrijven op ons industrieterrein en maken voor hen een value stream mapping. Daarbij brengen we die aspecten in hun keten waar efficiëntieverlies op zit in kaart en maken we hen erop attent dat ze die aspecten aan ons kunnen uitbesteden. Een alternatief voor een verhuis naar een lageloonland waar ze zelf vaak nog niet aan denken.

Meedenken met onze klanten dus en hen laten inzien welke activiteiten er bij ons kunnen gebeuren. Soms overweegt een klant de automatisering van bepaalde processen, wat handenvol geld kost. Dan kan het efficiënter zijn een semiautomatische machine over te brengen naar ons. Dankzij onze flexibel inzetbare mensen kunnen wij dat werk vaak aan een scherpe prijs uitvoeren. Een win win situatie: de klant creëert rust op zijn werkvloer en bespaart veel geld. Wij krijgen langlopende opdrachten, wat voor onze doelgroepwerknemers het meest aangewezen is.

(Olivier Janssens, algemeen directeur bij Arop in WerkVormen)

Fietsen monteren. Boeken binden. Staalboeken maken voor behang. Medicijnen verpakken. Kledij stikken. Infoborden ontwikkelen. Onderhoud van parken, tuinen en kantoren. Maatwerkbedrijven doen het allemaal (meestal in onderaanneming) en zijn daarmee de ideale partner voor reguliere bedrijven.

FLEXIBILITEIT ÉN KWALITEIT TEGEN CONCURRENTIËLE PRIJZEN

Vele handen maken licht werk. 34.000 om precies te zijn. Dit maakt van maatwerkbedrijven flexibele partners.

Bovendien voldoen maatwerkbedrijven aan de hoogste kwaliteitsnormen: zowel algemene kwaliteitsnormen (zoals EFQM en ISO) als sectorspecifieke (zoals BRC) zijn gangbaar in de sector.

VAN LEVERANCIER NAAR BETROUWBARE PARTNER

Maatwerkbedrijven handelen sterk vraaggericht. Ze brengen de huidige (productie)processen van de klant in kaart om vervolgens samen te zoeken naar optimalisatie en efficiëntiewinst. Door deze geïntegreerde aanpak bieden maatwerkbedrijven complete oplossingen aan.

DUURZAAMHEID

Samenwerken met een maatwerkbedrijf wil ook zeggen: Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen in de praktijk brengen. Maatwerkbedrijven bieden werk op maat aan 17.000 werknemers met een handicap. Door deze aangepaste tewerkstelling en begeleiding kunnen personen met een handicap zich maximaal ontwikkelen. De werkhethiek en arbeidsvreugde is bovendien nergens zo groot als in een maatwerkbedrijf.

Zoveel bedrijven, zoveel redenen om samen te werken met maatwerkbedrijven...

"De samenwerking met het maatwerkbedrijf opstarten is economisch gezien één van de beste beslissingen die we ooit genomen hebben. We winnen op alle vlak: people, planet én profit" (John Porter, CEO Telenet)

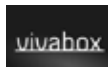
"Een professionele organisatie die snelheid, stiptheid en kwaliteit hoog in het vaandel draagt. Kortom een betrouwbare partner!" (Didier Nolf, Planning Assistant bij Beaulieu Flooring Solutions)

"Het maatwerkbedrijf houdt zich aan gemaakte beloftes en afgesproken targets." (Heidi Demeuter, Teamleader Sourcing Spare Parts bij Atlas Copco)

"Hoge flexibiliteit en het snelle reactievermogen van de medewerkers om de producten steeds op tijd uit te leveren, ondanks last-minute wijzigingen aan het uitleveringsschema." (Tom Paesmans, Bedrijfsleider bij Elnor Motors)

"Het maatwerkbedrijf is letterlijk onze productieafdeling, waarbij ze ook meedenkt met de klant om de productie zo vlot en efficiënt mogelijk te laten verlopen." (Barbara Moreau, Operations Manager bij Vivabox – Sodexo)

"De beste service. Ze denken mee en volgen alles goed op." (Raf Sauvillers, Projectleider bij Dobit)

"Zij bezitten technische competenties die we zelf niet in huis hebben" (Kris Wuytens | Operations Manager bij Laboratoria Smeets)

"Zij denken mee om onze processen te optimaliseren en zo aan onze klanteneisen te kunnen voldoen." (Tom Gossye, Warehouse Manager bij DSV Solutions N.V.)

"De prijs is goed, het werk is verzorgd, de service is wat die moet zijn, de mensen kennen er hun vak en denken met je mee." (Mariette Ryckaert, Designer bij ASANDERUS by Calcutta)

"Dankzij een maatwerkbedrijf in de buurt hebben we de mogelijkheid om de meeste klantspecifieke verpakkingsvragen uit te werken. Tevens biedt deze samenwerking ons een flexibele personeelsbezetting, wat essentieel is voor een seizoensgebonden sector als chocolade." (J. Vandenbulcke, Sales Manager Vandenbulcke Confiserie)

"De samenwerking met de enclave service van een maatwerkbedrijf kan ik niet tot één slogan reduceren. Vandaar drie dimensies: verrassend flexibel, sterk geïntegreerd, vergelijkbaar productief" (N. Piers, Operations Director Novy)

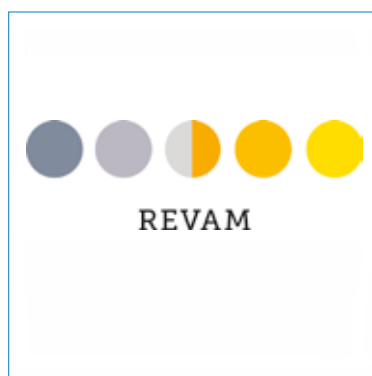
Waar vind ik een maatwerkbedrijf voor mijn activiteit/in mijn buurt?

Op de website van [Groep Maatwerk](#) kunt u een maatwerkbedrijf zoeken voor uw specifieke activiteit en/of in uw buurt.

Bijlage 1

Lijst van de effectieve leden van de Raad van Bestuur van Groep Maatwerk

De volgende personen maakten op 31 december 2016 deel uit van de Raad van Bestuur van Groep Maatwerk

VOORZITTER

C. DE MEERSMAN

SECRETARIS

A. ARNOLD

BESTUURDERS

K. ALBREGTS

J. BOECKX

L. GOVERS

R. COUPEZ

A. DE GROOTE

T. SNAUWAERT

K. STAELENS

T. VANNIEUWENHUYSE

Bijlage 2

Lijst van gebruikte afkortingen

AV	Algemene Vergadering
BLITS	Begeleid Leren In Teams
BVR:	Besluit Vlaamse Regering
BW:	Beschutte Werkplaats(en)
BTOM	Bijzondere TewerkstellingsOndersteunende Maatregelen
CAO:	Collectieve Arbeidsovereenkomst
GESCO:	Gesubsidieerde Contractuelen
IFIC	Instituut voor Functieclassificatie
IPA	Interprofessioneel Akkoord
NAR:	Nationale Arbeidsraad
POM	Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij
POP:	Persoonlijk Ontwikkelingsplan
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
RvS	Raad van State
SBW	Subsidiëring Beschutte Werkplaatsen
SISO:	Situationele selectie- en ontwikkelingstool voor monitoren/begeleiders in maatwerkbedrijven
SST:	Samenwerkingsverband Sociale Tewerkstelling
VDAB:	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling
VIA	Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de socialprofitsector
VTE	Voltijds Equivalenten
VTO:	Vorming, training, opleiding
VZW:	Vereniging zonder Winstoogmerk
WSE	Werk en Sociale Economie